

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr.Hany Veberové a soudců JUDr.Jitky Hroudové a Mgr.Marka Bedřicha v právní věci žalobkyně: **Mgr. J. D.**, , trvale bytem P 9, P XX, v řízení zastoupeném JUDr. Pavlem Novákem, advokátem se sídlem: Praha 4, Bohuslava Martinů 1051/2, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství** se sídlem Brno, Masarykova 31 (dříve Finanční ředitelství pro hl.m. Prahu), v řízení o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství pro hl.m. Prahu ze dne 29.10.2012, č.j. 15676/12-1500-708583

t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí Finančního ředitelství pro hl.m. Prahu ze dne 29.10.2012,č.j. 5676/12-1500-708583, kterým zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 9 ze dne 4.7.2012, č.j. 418982/12/009/009911107996, a toto rozhodnutí potvrdil. Prvostupňový správní orgán uložil žalobkyni pokutu ve výši 47.051,- Kč za opožděné podání daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2011.

V průběhu řízení vedeného o žalobě před zdejším soudem došlo s účinností zákona č. 456/2011 Sb. o finanční správě České republiky ke dni 1. 1. 2013 k přenesení působnosti

Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu na Odvolací finanční ředitelství. Podle ustanovení § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále také „soudní řád správní“), je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. S ohledem na to se v řízení o předmětné žalobě stalo procesním nástupcem původního žalovaného nově Odvolací finanční ředitelství.

Žalobkyně v podané žalobě namítá, že dne 30.3.2012 u Finančního úřadu pro Prahu 10 založila plnou moc udělenou daňovému poradci. Připouští, že plnou moc založila u věcně, avšak nikoli místně příslušného správce daně, ale nesouhlasí s názorem žalovaného, že nebyla zachována lhůta ke dni doručení plné moci tomuto věcně a nikoli příslušnému správci daně. Vycházela z toho, že podání, k němuž není příslušný, měl povinnost tento správce daně postoupit neprodleně. Podle § 136 odst. 2 daňového řádu je jednoznačně uvedeno, že je-li příslušná plná moc udělená daňovému poradci uplatněna u správce daně před uplynutím tříměsíční lhůty uvedené v § 136 odst. 1 daňového řádu, je nutno podat daňové přiznání nikoli ve lhůtě 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období, ale ve lhůtě 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Žalobkyně tedy učinila podání v souladu s daňovým řádem řádně a včas u věcně příslušného správce daně, ten nesplnil svou zákonnou povinnost neprodleně postoupit podání místně příslušnému správci daně a uvědomit žalobkyni o postoupení podání místně příslušnému správci daně, v důsledku čehož žalobkyni byla v rozporu se zákonem vyměřená sankce, neboť podání nebylo v žádném případě opožděné. Žalobkyně je přesvědčena o tom, že podala přiznání k dani z příjmů dne 13.6.2012 prostřednictvím řádně označeného daňového poradce, není pochyb o tom, že daňové přiznání podala řádně a včas. Není tak na místě žádná sankce.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě konstatoval, že předmětem sporu je řešení právní otázky, zda v daném případě, kdy žalobkyně podala plnou moc udělenou daňovému poradci ke zpracování a podání daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období r. 2011 u místně nepřísušného správce daně dne 30.3.2012 a tato plná moc byla postoupena místně příslušnému správci daně tak, že ji měl k dispozici dne 3.4.2012, byla plná moc uplatněna u správce daně před uplynutím tří měsíční lhůty a byla tak naplněna podmínka upravená v ustanovení § 136 odst. 2 daňového řádu a lhůta pro podání daňového přiznání tak měla končit až uplynutím 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období roku 2011. Žalovaný odkázal na odůvodnění napadených rozhodnutí a zdůraznil, že dle § 27 odst. 1 daňového řádu je plná moc vůči správci daně účinná od okamžiku jejího uplatnění u tohoto správce daně. Ustanovení § 35 odst. 2 daňového řádu na případ uplatnění plné moci u správce dle žalovaného nedopadá. Správcem daně ve znění ustanovení § 27 odst. 2 je nutné rozumět nikoli pouze věcně, ale též místně příslušného správce daně. Další spornou otázkou je, zda plná moc byla postoupena neprodleně, když plnou moc podanou žalobkyní v pátek 30.3.2012 postoupil místně příslušnému Finančnímu úřadu pro Prahu 9 tak, že ji měl k dispozici v úterý dne 3.4.2012. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.11.2009, sp. zn. 4 As 19/2009, který se zabýval výkladem pojmu „neprodleně“ užitým v ustanovení § 67 zákona č. 326/1992 Sb. Poukázal na to, že je zřejmé, že výklad pojmu „neprodleně“ nelze založit jen na česky jazykovém významu tohoto slova, ale je třeba vnímat provedení jakého úkonu je s tímto pojmem spojeno. Dále poukázal na to, že např. § 128 odst. 1 insolvenčního zákona uvádí, že za určitých okolností správní orgán učiní úkon neprodleně, nejpozději do 7 dnů poté, co byl insolvenční návrh podán. Z uvedeného vyplývá, že neprodleně může být spojeno i např. se lhůtou počítanou na dny. V daném případě je nutné zohlednit, že pracovník správce daně se musel seznámit s obsahem podání, zjistit, o jaký typ podání jde a podle určitých údajů prověřit, který správce daně je věcně i místně příslušný ve věci daného podání.

Musel přitom aplikovat pravidla o určení místní příslušnosti. Je nutné brát v potaz, že v určitých obdobích jako zejména v období před koncem lhůt pro podání daňových přiznání, přijímají správci daně velké množství podání (řádově se může jednat o stovky i tisíce podání během několika málo dnů). Podle žalovaného tak pojem neprodleně užitý v § 75 daňového řádu nemůže představovat časový úsek několika minut či hodin, ale musí jít o časový úsek několika dní. Je tak zřejmé, že správce daně s postoupením plné moci nějak neprodléval a jednoznačně vyhověl požadavku neprodleného postoupení ve smyslu úpravy obsažené v § 75 daňového řádu.

Soud projednal věc bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení k výzvě soudu nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem. Má se tedy za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí (ust. § 51 odst. 1 soudního řádu správního).

Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem vyplývá, že dne 30.3.2012 byla podána na Finančním úřadu pro Prahu 10 plná moc datovaná dnem 17.3.2012, kterou žalobkyně zmocňuje daňového poradce Ing. Miroslava Veláta k zastupování v záležitosti zpracování a podání daňového přiznání k dani z příjmu za zdaňovací období roku 2011. Tato plná moc byla Finančním úřadem pro Prahu 10 postoupena správci daně místně příslušnému Finančnímu úřadu pro Prahu 9 dne 3.4.2012. Dne 13.6.2012 bylo správci daně doručeno přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období r. 2011. Rozhodnutím ze dne 4.7.2012 uložil správce daně žalobkyni pokutu za opožděné podání daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období r. 2011 ve výši 47.051,- Kč. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, ve kterém namítla, že daňové přiznání podala řádně a včas. O podaném odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, kterým odvolání zamítl a usnesení správního orgánu I. stupně potvrdil se závěrem, že byla-li plná moc k zastupování daňovým poradcem udělena pouze u věcně, nikoli u místně příslušného správce daně, nebyla zachována lhůta ke dni doručení plné moci tomuto věcně a nikoli místně příslušnému správci daně. Odvolatel tedy odvolání podal po zákonem stanové lhůtě, a proto mu vznikla povinnost uhradit pokutu podle § 250 odst.1 daňového řádu a správce daně byl povinen uložit odvolateli v souladu se ustanovením § 250 odst. 5 daňového řádu platebním výměrem pokutu za opožděné tvrzení daně.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními orgány obou stupňů z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 soudního řádu správního) a věc posoudil takto:

Při posouzení důvodnosti podané žaloby vyházel soud z následující právní úpravy:

Podle § 136 odst.1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, daňové přiznání u daní vyměřovaných za zdaňovací období, které činí nejméně 12 měsíců, se podává nejpozději do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období.

Podle odst. 2 téhož ustanovení jde-li o daňový subjekt, který má zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nebo jehož daňové přiznání zpracovává a podává poradce, podává se daňové přiznání podle odstavce 1 nejpozději do 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. To platí jen, je-li příslušná plná moc udělená tomuto poradci uplatněna u

správce daně před uplynutím tříměsíční lhůty podle odstavce 1. Pokud v šestiměsíční lhůtě podle věty první tento poradce zemře nebo zanikne, zůstává tato lhůta zachována.

Podle § 27 odst. 1 daňového řádu osoba zúčastněná na správě daní si může zvolit zmocněnce, s výjimkou případů, kdy má při správě daní něco osobně vykonat.

Podle odst. 2 plná moc je vůči správci daně účinná od okamžiku jejího uplatnění u tohoto správce daně.

Podle § 75 daňového řádu není-li správce daně, vůči němuž bylo učiněno podání nebo připsána platba, příslušný vést v dané věci řízení, podání nebo platbu neprodleně postoupí příslušnému správci daně a uvědomí o tom podatele.

Po stránce skutkové mezi účastníky není sporné, že žalobkyně zaslala plnou moc, kterou zmocnila daňového poradce k zastupování v záležitosti zpracování a podání daňového přiznání k dani z příjmu, dne 30.3.2012 na Finanční úřad pro Prahu 10, který je sice věcně příslušným správcem daně, ale není místně příslušný.

Mezi účastníky je ale sporné, jestli žalobkyně splnila podmínky uvedené v § 136 daňového řádu, tedy zda uplatnila plnou moc udělenou daňovému poradci u správce daně před uplynutím tříměsíční lhůty, když ji zaslala sice věcně, ale nikoli místně příslušnému správci daně.

Z ustanovení § 136 odst. 2 daňového řádu vyplývá, že aby mohl daňový subjekt podat daňové přiznání v prodloužené lhůtě 6 měsíců od skončení zdaňovacího období, musí zaslat plnou moc pro daňového poradce správci daně před uplynutím tříměsíční lhůty, která počne běžet po uplynutí zdaňovacího období.

Žalobkyně je přesvědčena o tom, že není rozhodující, že plnou moc zaslala místně nepřislušnému správci daně, neboť pokud daňový řád hovoří o správci daně, má tím na mysli správní orgán v rozsahu, v jakém je mu svěřena působnost v oblasti daňové správy. Poukázala zejména na ustanovení § 35 odst. 2 daňového řádu, ve kterém se jedná o zákonné liberování z omylu při určení místní příslušnosti. A tímto názorem žalobkyně soud nesouhlasí.

Podle § 35 odst. 1 daňového řádu je lhůta zachována, je-li nejpozději v poslední den lhůty

- a) učiněn úkon u věcně a místně příslušného správce daně,
- b) podána u provozovatele poštovních služeb poštovní zásilka obsahující podání adresovaná věcně a místně příslušnému správci daně,
- c) podána datová zpráva adresovaná věcně a místně příslušnému správci daně na technické zařízení správce daně nebo na technické zařízení společné pro několik správců daně (dále jen „technické zařízení správce daně“),
- d) podána datová zpráva do datové schránky⁵⁾ věcně a místně příslušného správce daně.

Jde-li o lhůtu určenou dobou kratší než jeden den, je tato lhůta zachována, je-li požadovaný úkon učiněn před jejím uplynutím.

Podle odst. 2 téhož ustanovení nebyl-li úkon učiněn u věcně a místně příslušného správce daně, je lhůta zachována, je-li nejpozději v poslední den lhůty učiněn tento úkon u nadřízeného správce daně nebo u jiného věcně příslušného správce daně.

Se žalobkyní lze souhlasit v tom, že zákon skutečně umožňuje učinit podání i u místně nepřislušného správce daně, avšak z ustanovení § 27 odst. 2 daňového řádu jednoznačně vyplývá, že účinnou se plná moc stává až od okamžiku jejího uplatnění „u tohoto správce

daně“, tedy u správce daně, vůči němuž je plná moc účinná. Správcem daně, u něhož bude třeba plnou moc uplatnit, je třeba rozumět nikoli pouze věcně, ale též místně příslušného správce daně. Ustanovení § 75 daňového řádu pak upravuje situaci, kdy je plná moc uplatněna u správce daně místně nepřislušného pro provádění správy daní v záležitostech, jichž se daná plná moc týká. V takovém případě je tento povinen plnou moc postoupit správci daně místně příslušnému, přičemž místně příslušný správce daně se bude touto plnou mocí řídit až od okamžiku jejího přijetí. Z uvedeného vyplývá, že plná moc se stává účinnou až okamžikem doručení tomu správci daně, který je příslušný pro provádění správy daní v záležitostech, jichž se daná plná moc týká, tedy správci věcně, ale i místně příslušnému. Pokud tedy žalobkyně podala dne 30.3.2012 plnou moc k místně nepřislušnému správci daně, je pro zjištění okamžiku její účinnosti vůči správci daně podstatné, kdy se dostala do dispozice místně příslušného správce daně, což bylo v daném případě až dne 3.4.2012, tedy až po uplynutí zákonem stanovené tříměsíční lhůty pro její zaslání.

Pokud žalobkyně poukazuje na ustanovení § 35 odst. 2 daňového řádu, je nutné konstatovat, že toto ustanovení na případ uplatnění plné moci u správce daně nedopadá, neboť danou situaci řeší shora citované speciální ustanovení § 136 odst. 2 daňového řádu ve spojitosti s ust. § 27 odst. 2 tohoto zákona.

Vzhledem k tomu, že žalobkyně na toto ustanovení výslovně poukazuje, považuje soud za nutné k výkladu tohoto ustanovení uvést, že při srovnání znění odstavce 2 s odstavcem 1 lze dojít k závěru, že pravidlo pro zachování lhůty pro podání či platbu u místně nepřislušného správce daně či nadřízeného správce daně se vztahuje toliko na případy, kdy je u takového správce daně „učiněn úkon“. Nejsou zde tedy předvídaný další způsoby uvedené v odst. 1 písm. b) až d). Z toho lze usuzovat, že podání adresované místně nepřislušnému správci daně či nadřízenému správci daně, které je podáno na poště či odesláno elektronicky, nezpůsobuje účinek zachování lhůty. Relevantní je tak až okamžik, kdy reálně dojde věcně a místně příslušnému správci daně. Výjimka odlišující podání učiněná podle odst. 1 písm. a) od ostatních způsobů odpovídá tomu, že podat prostřednictvím provozovatele poštovních služeb či pomocí dálkového přístupu (internetu) může podatel prakticky odkudkoli, zatímco možnost osobně navštívit místně příslušný úřad je pro podatele limitující tím, kde se reálně fyzicky nalézá. Z tohoto hlediska restriktivní výklad rozšíření okruhu správců daně, u nichž lze podání učinit, ob stojí ve vztahu k zásadě rovného přístupu ke všem formám podání i zásadě procesní ekonomie. Každý podatel by měl být schopen najisto určit, který správce daně je věcně i místně příslušný v dané věci, neboť to plyne přímo ze zákona. Uplatní se tedy princip „neznalost zákona neomlouvá“. V momentě, kdy podatel adresuje své podání správci daně (volí korespondenční či elektronickou adresu), musí jednoznačně uvést věcně a místně příslušného správce daně. Omyl jej v tomto případě a priori neomlouvá. Naopak u podání činěného osobně na úřadě může být důvodem pro to učinit podání u jiného správce daně reálná nedosažitelnost daná vzdáleností věcně a místně příslušného správce daně. Soud v této souvislosti odkazuje na komentář k daňovému řádu k § 35 odst. 2 daňového řádu.

Další spornou otázkou mezi účastníky je, zda věcně příslušný správce daně splnil svou zákonnou povinnost neprodleně postoupit podání místně příslušnému správci daně nebo naopak svou povinnost porušil a v důsledku toho byla plná moc u místně příslušného správce daně uplatněna až po uplynutí zákonem stanovené lhůty.

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně podala a místně nepřislušného správce daně plnou moc dne 30.3.2012, tedy v pátek. Tento správní orgán v souladu s ustanovením §

75 daňového řádu podání postoupil příslušnému správci daně, kterému byla plná moc doručena dne 3.4.2012, tj. v úterý. Podstatné je, zda lze úkon místně nepříslušného správce daně posoudit jako úkon učiněný neprodleně. Při výkladu tohoto pojmu lze vyjít z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.11.2009, č.j. 4 As 19/2009 (dostupný na www.nssoud.cz), ze kterého je patrné, že „neprodleně“ nemusí znamenat okamžitě v řádu několika hodin, ale může se jednat o dny či týdny, že je nutno zohlednit, jaký úkon má být „neprodleně“ proveden. V daném případě je nutné zohlednit, že pracovník místně nepříslušného správce daně, kterému byla plná moc doručena, se musel nejprve s obsahem podání seznámit, musel zjistit o jaký typ podání jde a prověřit, který správce daně je místně příslušný ve věci tohoto podání. Dle soudu nelze přehlédnout ani skutečnost, že plnou moc žalobkyně na místně nepříslušný úřad zaslala na samém konci období, ve kterém je nutné podat daňové přiznání k dani z příjmů, což činí velký objem doručených zásilek. Proto soud dospěl k závěru, že správce daně nepochybil, pokud plnou moc místně příslušnému správci daně postoupil v řádu dnů, v daném případě do dvou pracovních dnů.

Soud v této souvislosti považuje za nutné zdůraznit, tak jak již dříve uvedl, že žalobkyni nic nebránilo plnou moc poslat přímo místně příslušnému správci daně. V takovém případě by byla plná moc podána v zákonem stanovené lhůtě s příslušnými účinky vůči tomuto správci daně. Vzhledem k tomu, že tak neučinila, plná moc k zastupování pro daňového poradce se stala účinnou vůči místně příslušnému správci daně až po uplynutí zákonem stanovené lhůty. Daňové přiznání podané prostřednictvím daňového poradce žalobkyně až dne 13.6.2012, nebylo proto podáno řádně a včas, a proto bylo vydání platebního výměru na pokutu za opožděné tvrzení daně na místě.

Vzhledem k tomu, že po projednání podané žaloby na základě výše uvedeného odůvodnění neshledal soud důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, žalobu podle ustanovení § 78 odstavec 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst.1 soudního řádu správního, podle něhož žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení a žalovaný správní úřad, jemuž by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení podle výsledku řízení náleželo, žádné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevykázal ani neuplatňoval. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 8. června 2015

JUDr. Hana Veberová
předsedkyně senátu